

ผลของอาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำที่มีต่อการพัฒนาเรื่องไข่และการวางไข่

ของกุ้งกุลาด้า (*Penaeus monodon* Fabricius)

นายสกนธ์ แสงประดับ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-133-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017224

๑๑๗๓๑๑๗๔๓

Thesis Title Effects of diets, sources and sizes of broodstock on ovarian development and spawning of giant tiger prawn (*Penaeus monodon* Fabricius)

By Mr. Sakon Sangpradub

Department Marine Science

Thesis Advisor Professor Piamsak Menasveta, Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

.....*Thavorn Vajrabhaya*, Dean of Graduate School

(Professor Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Thesis Committee

.....*Twesukdi Piyakarnchana* Chairman

(Professor Twesukdi Piyakarnchana, Ph.D.)

.....*Piemsak Menasveta* Thesis Advisor

(Professor Piamsak Menasveta, Ph.D.)

.....*Somkiat Piyatiratitivorakul* Thesis Co-advisor

(Assistant Professor Somkiat Piyatiratitivorakul, Ph.D.)

.....*Jirasak Tangtrongpiros* Member

(Associate Professor Jirasak Tangtrongpiros, D.V.M., Ph.D)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกข้อวินัยนิพนธ์ภายในกรอบลักษณะเดียวกัน

ลอกนร. และประดับ : ผลของอาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำดูที่มีต่อการพัฒนาการไข่และ
การวางไข่ของกุ้งกุลาดำ (Penaeus monodon Fabricius) (EFFECTS OF DIETS,
SOURCES AND SIZES OF BROODSTOCK ON OVARIAN DEVELOPMENT AND SPAWNING
OF GIANT TIGER PRAWN (Penaeus monodon Fabricius) อ.ที่ปรึกษา :
ค่าล่อลาราจาย ดร.เปรมศักดิ์ เมฆะเคवต และ ผู้ช่วยค่าล่อลาราจาย ดร.ล้มเกียรติ
ปิยะรัชติราภุจ, 106 หน้า. ISBN 974-579-133-4

ได้ทำการศึกษาผลของอาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำดูที่มีต่อการพัฒนาการไข่ และการผลิต
พัฒนาการไข่ของกุ้งกุลาดำ การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 การทดลอง การทดลองที่ 1 สัดหำยืนเพื่อศึกษา
เปรียบเทียบผลของกุ้งกุลาดำเพคเมียดเมียนมาต่างกัน กล่าวคือ กุ้ง เพคเมียดขนาดใหญ่เมียนมากกว่า
120 กรัม และกุ้ง เพคเมียดเล็กที่เมียนมากกว่า 110 กรัม และผลของแหล่งแม่น้ำดู กุ้งจาก
แหล่งน้ำธรรมชาติ (ทะเลสาบ) และจากบ่อเลี้ยงที่มีต่อการเจริญพัฒนาและผลผลิตมากกว่า
ที่ 2 สัดหำยืนเพื่อศึกษาถึงผลของการให้อาหารชนิดต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญพัฒนาและการผลิตพัฒนาการไข่ของ
กุ้งกุลาดำเพคเมียด การให้อาหารชนิดต่าง ๆ ได้แก่ 1. การให้อาหารธรรมชาติ 2. การให้อาหารล่อง
ชั่นธรรมกัน คือ อาหารธรรมชาติและอาหารเม็ดสู่ตรล้ำเรือ และ 3. การให้อาหารเม็ดสู่ตรล้ำเรือ

ผลการทดลองครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กุ้งขนาดใหญ่มีความลามารاثในการเจริญพัฒนาของรังไข่
ถึงระยะที่ 4 และวางไข่มากกว่า กุ้งขนาดเล็ก กุ้งทั้งจากแหล่งน้ำธรรมชาติและจากบ่อเลี้ยงมีความลามารاث
ในการเจริญพัฒนาของรังไข่และวางไข่ใกล้เคียงกัน กุ้งที่เลี้ยงด้วยอาหารธรรมชาติ และกุ้งที่เลี้ยงด้วย
อาหารล่องชั่นธรรมกัน มีความลามารاثในการเจริญพัฒนาของรังไข่ถึงระยะที่ 4 และวางไข่ใกล้เคียงกัน
ส่วนกุ้งที่เลี้ยงอาหารเม็ดสู่ตรล้ำเรือมีความลามารاثในการเจริญพัฒนาของรังไข่และวางไข่น้อยกว่าสุด กุ้งขนาด
ใหญ่ลามารاثเจริญพัฒนาและวางไข่มากกว่า กุ้งขนาดเล็ก กุ้งที่เลี้ยงด้วยอาหารธรรมชาติ และกุ้งที่เลี้ยง
ด้วยอาหารล่องชั่นธรรมกันลามารاثเจริญพัฒนา และวางไข่ซึ่งมากกว่า กุ้งที่เลี้ยงด้วยอาหารเม็ดสู่ตรล้ำเรือ

อาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำดูไม่มีผลต่อปัจจัยเวลาที่ใช้ในการเจริญพัฒนาของรังไข่ครั้งแรก
หลังการตัดก้านตา และช่วงเวลาที่ใช้ในการเจริญพัฒนาครั้งต่อ ๆ ไปอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงเวลาที่ใช้ในการ
เจริญพัฒนาครั้งแรกหลังการตัดก้านตา มากกว่าช่วงเวลาที่ใช้ในการเจริญพัฒนาครั้งต่อ ๆ ไปอย่างมีนัยสำคัญ
อาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำดูไม่มีผลต่อปัจจัยเวลาที่ใช้ในการวางไข่ครั้งแรกหลังการตัดก้านตา และ
ช่วงเวลาที่ใช้ในการวางไข่ครั้งต่อไปอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงเวลาที่ใช้ในการวางไข่ครั้งแรกหลังการตัด
ก้านตามากกว่าช่วงเวลาในการวางไข่ครั้งต่อ ๆ ไปอย่างมีนัยสำคัญ

จำนวนไข่ทั้งหมดต่อตัวของกุ้ง เพคเมียดขนาดใหญ่มากกว่าของกุ้ง เพคเมียดขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ
จำนวนไข่ทั้งหมดต่อตัวของกุ้ง เพคเมียดที่เลี้ยงด้วยอาหารธรรมชาติ มากกว่าของกุ้ง เพคเมียดที่เลี้ยงด้วยอาหาร
เม็ดสู่ตรล้ำเรืออย่างมีนัยสำคัญ แหล่งของแม่น้ำดูไม่มีผลต่อปริมาณของไข่ต่อตัวของกุ้ง เพคเมียดอย่างมีนัย
สำคัญ อาหาร แหล่งและขนาดของแม่น้ำดูไม่มีผลต่อคุณภาพของไข่ในด้านเบอร์เซ็นต์การปฏิสินธิ หัวใจ
ฟักไข่ และเบอร์เซ็นต์การหั่นณาจากไข่ไปเป็นตัวอ่อนระยะโปรดตรูเยียบันทึก 1 อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า กุ้ง เพคเมียดขนาดใหญ่มีช่วงเวลาในการลอกครายนานกว่า
กุ้งขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ

ภาควิชา วิทยาค่าล่อลารากษา

ลายมือชื่อนักศึกษา

สาขาวิชา ชีววิทยาทางทะเล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ม.ค. พ.ศ. ๒๕๓๓

รายงานการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการและการไข่ตัวของกุ้งแม่น้ำในประเทศไทย

SAKON SANGPRADUB : EFFECTS OF DIETS, SOURCES AND SIZES OF BROODSTOCK ON OVARIAN DEVELOPMENT AND SPAWNING OF GIANT TIGER PRAWN (Penaeus monodon Fabricius). THESIS ADVISOR : PROF. PIAMSAK MENASVETA, Ph.D. AND ASST. PROF. SOMKIAT PIYATIRATITIVORAKUL, Ph.D., 106 PP.
ISBN 974-579-133-4

This study was carried out to determine the effects of diets, sources and sizes of broodstock on ovarian development and spawning of giant tiger prawn (Penaeus monodon Fabricius). The study was divided into two experiments. Experiment 1 comparatively studied the effects of broodstock sources, i.e. pond-reared and shallow waters wild-caught P. monodon and different sizes, i.e. large size prawn (weight 120 g) and small size prawn (weight 110 g), on ovarian maturity and reproductive success. Experiment 2 studied the effect of the different diets on ovarian maturity and reproductive success of P. monodon. The three treatment diets were 1. fresh natural diets, 2. combined diets (fresh natural diets plus artificial diet) and 3. artificial diet.

The results showed that large female prawns could undergo stage IV ovarian maturity and spawning better than the small ones. Both wild-caught and pond-reared females of the same size seemed to undergo comparable maturity and spawning success. The prawns fed with fresh natural diets and those fed with combined diets could undergo comparable stage IV ovarian maturity and spawning success. Whereas, the prawns fed merely artificial diet underwent the least stage IV ovarian maturity and spawning. Large females could remature and spawn more frequently than the small ones. The prawns fed with natural diets and the prawns fed with combined diets could remature and spawn more frequently than those fed with artificial diet.

Diets, sources and sizes of broodstocks did not significantly affect the elapsed time between the eye-stalk ablation and the first stage IV ovarian maturity as well as the elapsed time between two consecutive stage IV ovarian maturities. The elapsed time between two consecutive stage IV ovarian maturities was significantly shorter than the elapsed time between the eye-stalk ablation and the first stage IV ovarian maturity. Diets, broodstock sources and sizes had no effect on the elapsed time between the eye-stalk ablation and the first spawning as well as the elapsed time between the two consecutive spawnings.

The average number of eggs spawned per female of the large prawns was significantly greater than that of the small ones. The average number of eggs spawned per female of the prawns fed with natural diets was significantly greater than that of the prawns fed with artificial diet. Sources of broodstocks did not significantly affect the egg production of the prawns. Diets, sizes or sources of broodstocks did not produce significant effect on egg quality in terms of percent fertility, hatching rate and percent metamorphosis from eggs to the first protozoa stage.

In addition, large ablated female prawns had a moulting period longer than the small ones.

ภาควิชา วิทยาศาสตร์ทางทะเล
สาขาวิชา ชีววิทยาทางทะเล
ปีการศึกษา 2533

ผู้อ่านชื่อ..... Sakon Sangpradub
ผู้อ่านชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
Somkiat Piyatiratitivorakul

ACKNOWLEDGEMENTS

I wish to express my honest gratitude to Dr. Piamsak Menasveta, advisor and Dr. Somkiat Piyatiratitivorakul, co-advisor for their helpful suggestion, support, and invaluable assistance during this research, and to Drs. Twesukdi Piyakarnchana, and Jirasak Tangtrongpairoj for kindly serving on my committee and second reader of this thesis.

I offer special thanks to Dr. Norasih Trakulchang, Miss Pintip Poolpoka, Miss Darunee Sae-ui, Mr. Sompob Rungsupa, Mr. Nudol Moree, Mr. Somphorn Dejpakdi, Mrs. Montian Kiangkamol, Mr. E. Sanbrother, and friends for their contribution and support to this work. In addition, I would like to express sincere thanks for Miss Amporn Sunum, Miss Wilaiwan Piheng, Mr. Rewat Prempiyawat and Miss Ketsara Rattanatam for typing the manuscript.

This work was supported by the Science and Technology Development Board (STDB) Grant No. DSN 87A-1-06-085, and partly supported by research funds from the Graduate School, Chulalongkorn University, which I acknowledge gratefully.

Lastly, I would like to give my special thanks to my nice family for their understanding, support, patience, and for just being.

TABLE OF CONTENTS

	Page
Thai Abstract.....	iv
English Abstract.....	v
Acknowledgements.....	vi
List of Tables.....	viii
List of Figures.....	xi
Chapters	
I. Introduction.....	1
II. Materials and Methods.....	30
III. Results.....	45
IV. Discussions.....	73
V. Conclusions and Recommendations.....	84
References.....	88
Biography.....	106

LIST OF TABLES

Table		Page
1	Size of giant tiger prawn broodstocks used in Experiment 1.....	32
2	Composition of maturation diet used for giant tiger prawns in Experiment 1 and Experiment 2.....	35
3	Feeding regime of giant tiger prawn broodstocks in Experiment 2.....	42
4	Ovarian maturity of giant tiger prawns of the two sources (wild-caught and pond-reared) and different sizes (small and large) during the 60 days experiment.	46
5	Spawning of giant tiger prawns of the two sources (wild-caught and pond-reared) and different sizes (small and large) during the 60 days experiment....	48
6	Egg quantity and quality of different groups of giant tiger prawns.....	49
7	Average elapsed time (days) between consecutive moultings of giant tiger prawn broodstocks.....	52

Table		Page
8	Dissolved oxygen (D.O.), pH, temperature, salinity, ammonium-N (NH_4^+), nitrite-N (NO_2^-), nitrate-N (NO_3^-), and phosphate-P (PO_4^{3-}) in each maturation tank during Experiment 1.....	57
9	Proximate analysis of artificial diets used in Experiment 1 and Experiment 2.....	58
10	Ovarian maturity of giant tiger prawns fed with fresh natural diets during the 60 days experiment.....	60
11	Ovarian maturity of giant tiger prawns fed with combined diets during the 60 days experiment.....	61
12	Ovarian maturity of giant tiger prawns fed with artificial diet during the 60 days experiment.....	62
13	Spawning success of giant tiger prawns fed with fresh natural diets during the 60 days experiment.....	64
14	Spawning success of giant tiger prawns fed with combined diets during the 60 days experiment.....	65
15	Spawning success of giant tiger prawns fed with artificial diet during the 60 days experiment.....	66
16	Egg quantity and quality of the groups of giant tiger prawns fed with three types of diet.....	67

Table	Page
17 Dissolved oxygen (D.O), pH, temperature, salinity, ammonium-N (NH_4^+), nitrite-N (NO_2^-), nitrate-N (NO_3^-) and phosphate-P (PO_4^{3-}) of the three treatments of Experiment 2.....	72

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF FIGURES

Figure		Page
1	Lateral view of giant tiger prawn showing important parts.....	5
2	External appearance of the ovaries of giant tiger prawn	11
3	Development of different egg types of giant tiger prawn	16
4	Schematic illustration of the maturation tank for Experiment 1.....	33
5	Schematic illustration of the maturation tank for Experiment 2.....	41
6	Cumulative percent mortality of giant tiger prawns of different sources (Experiment 1).....	53
7	Cumulative percent mortality of female giant tiger prawns with different sizes (Experiment 1).....	54
8	Cumulative percent mortality of male and female giant tiger prawns (Experiment 1).....	55
9	Cumulative percent mortality of giant tiger prawns of different treatments (Experiment 2).....	69

Figure	Page
10 Cumulative percent mortality of male and female giant tiger prawns (Experiment 2).....	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปสงค์น้ำวิทยาลัย